

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	Денна	Навчальний рік/семестр	1-й рік навчання, 2 семестр
----------------------	---------	----------------	-------	------------------------	-----------------------------

СИЛАБУС

Назва навчальної дисципліни	Стилістика та редагування літературного тексту
Кафедра	Філології (українське відділення)
Освітня програма	Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія (Українська мова та література)»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 20 Семінарські/практичні заняття: 16 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 84
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Лариса Кравець, доктор філологічних наук, професор, kravets.larysa@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Пререквізити дисципліни визначає природа мовних одиниць та стилю як мовного і суспільно-історичного явища, що має певне функціональне призначення. Це зумовлює актуалізацію знань з фонології, дериватології, лексикології, фразеології, граматики, комунікативної лінгвістики, історії літературної мови, семасіології, прагмалінгвістики, лінгвокультурології, психолінгвістики, а також філософії, літературознавства, логіки, історії, психології та ін.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної	Стилістика пронизує всю мовну діяльність й регулює вибір одиниць, можливості розгортання тексту (писемного і усного), виступає камертоном слововживання, продуктивного слово- і формотворення, орієнтує на тип оповіді, на використання певних структур у тих чи тих ситуаціях спілкування. Це ключ до пізнання процесу висловлення думки, до розуміння специфіки художньо-

**дисципліни,
основна тематика
дисципліни**

образного мовлення. Навчальна дисципліна «*Стилістика і редагування літературного тексту*» допомагає виробити навички приведення тексту у відповідність із нормами, а також закріпити вміння синонімічного висловлювання, використання емоційно-оцінного потенціалу мовних одиниць, варіювання формою і змістом у процесі мовної діяльності. сформуванню відчуття стандарту й сприйнятливості до стилістичних видозмін, як об'єктивних, так і суб'єктивних.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «*Стилістика та редагування літературного тексту*» є загальні правила і прийоми побудови літературного тексту, принципи і методи редагування художніх текстів.

Мета викладання дисципліни «Стилістика та редагування літературного тексту» полягає у формуванні системи знань про сучасний літературно-художній текст; виробленні вмінь і навичок приведення його у відповідність із нормами.

Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **фахових компетентностей**:

ФК 5. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 7. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 8. Здійснювати коректуру та редагування текстів різних типів.

ФК 10. Здатність володіти термінологічними, лексичними, синтаксичними та морфологічними нормами української мови та уміння її застосовувати.

Очікувані програмні результати навчання після закінчення курсу «Стилістика та редагування наукових текстів»

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною мовою.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Знання з предметної галузі включають:

- ознайомлення з історією художнього стилю української мови;
- осмислення специфіки художніх текстів;
- вивчення характерних ознак жанрових різновидів художніх текстів;
- опанування основних принципів побудови віршового тексту;
- оволодіння основними принципами побудови прозового тексту;
- вивчення основних принципів побудови драматичного тексту
- вироблення навичок редакторського аналізу літературного тексту;
- актуалізація інформації щодо інтерпретації літературного тексту (змістове наповнення, інтертекстуальні зв'язки, композиція та тощо), психологічних, логічних та мовностилістичних засад його редагування;
- засвоєння основних принципів і методів редагування літературного тексту.

Когнітивні компетентності включають:

- осмислення специфіки літературної творчості;
- аналіз, порівняння, узагальнення;
- виокремлення загальних і специфічних ознак літературного тексту;
- удосконалення вміння самостійного продукування зв'язного літературного мовлення;
- виявлення в тексті невідповідностей чинним нормам та усунення помилок;
- здатність винаходити альтернативні ідеї, моделювати/коригувати структуру літературного тексту для більш точного вираження змісту.

До практичних умінь та навичок входять:

- визначати характерні ознаки індивідуального стилю;
- виявляти зумовленість мовних особливостей тексту компонентами реального комунікативного акту;
- встановлювати закономірності співвідношення між планом вираження і планом змісту в межах тексту;
- здійснювати стилістичний аналіз літературного тексту;
- здійснювати редакторський аналіз літературного тексту;
- вдосконалювати девіативні тексти;
- структурувати текст;

	<ul style="list-style-type: none"> • робити релевантні висновки. <p>Тематика дисципліни</p> <p>Тема 1. Літературно-художній текст як об’єкт редагування. Тема 2. Жанрово-стильова диференціація літературно-художніх текстів. Тема 3. Поняття індивідуального стилю. Тема 4. Нормативна база редагування. Тема 5. Помилки та їх види. Тема 6. Методи редагування. Тема 7. Специфіка редагування віршового тексту. Тема 8. Специфіка редагування прозового тексту. Тема 9. Специфіка редагування драматичного тексту. Тема 10. Особливості редагування на різних етапах видавничого процесу.</p>
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>З метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи оцінювання знань студентів здійснюється за 100 – бальною системою.</p> <p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний; - модульний; - підсумковий (залік). <p>100 – бальна шкала – переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ECTS – A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p>Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру передбачає оцінку за роботу на практичних заняттях.</p>
<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Під час навчання передбачено проведення лекцій, практичних занять, консультацій, бесід з використанням презентацій.</p> <p>Політика щодо відвідування: відвідування занять обов’язкове.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: усі письмові роботи мають бути здані вчасно. Роботи здані невчасно і без поважних причин оцінюються нижчим балом (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: плагіат (зокрема, копіювання робіт з інтернету), різні види списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. Мобільні пристрої на занятті можна використовувати лише під час он-лайн тестування та виконання практичних завдань.</p>
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу</p> <p>Основні інформаційні джерела</p> <p>Мацько Л. І. Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови. Київ: Вища школа, 2003. 462 с.</p> <p>Партико З.В. Загальне редагування: нормативні основи; Навч. посіб. Львів: Афіша, 2017. 400 с.</p>

Партико З.В. Основи редагування: у 2 кн. [текст]. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ: Ліра-К, 2020. Кн. 1. 332 с.
Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.

Український правопис. Київ: Наук. думка, 2019. 392 с.

Допоміжні інформаційні джерела

Єрмоленко С. Я. Літературна норма і мовна практика / С. Я. Єрмоленко, С. П. Бирик, Т. А. Коць, Г. М. Сьота, С. Г. Чемеркін. Ніжин: «Видавництво «Аспект-Полїграф», 2013. 320 с.

Кравець Л.В. Стилїстика тексту. Харків: Вид-во І.С. Іванченка, 2015. 72 с.

Кравець Л.В., Барань Є.Б. Стилїстика української мови: навч.-метод. посїбн. Берегове – Ужгород: ЗУІ імені Ф.Ракоці – Тов. «РІК-У», 2022. 150 с.

Семашко Т.Ф. Практична стилїстика української мови: посїбник. Київ: НУБіП України, 2017. 249 с.

Інформаційні ресурси

1. Вікіпедія. Стилїстика гіпертексту – <http://uk.wikipedia.org/wiki>
2. Валгіна Н.С. Теорія тексту – <http://evartist.narod.ru/text14/01.htm>
3. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови – <http://www.twirpx.com/file/155138/>
4. Огієнко І. Український стилїстичний словник – http://chtyvo.org.ua/authors/Ohiyenko_Ivan/Ukrainskyi_stylistychnyi_slovnuk
5. OnlineCorrector - <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
6. Портал української мови. Стилїстика – <http://pravila-uk-mova.at.ua/index/stilistika/0-27>
7. Рими України: енциклопедія українських рим – <http://rumy.in.ua>
8. Словник стилїстичних термінів – <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-16a71b8740040>
9. Стилїстика тексту – <http://enc-dic.com/stylistic/Stilistika-teksta-78/>
10. Словник української мови – <http://sum.in.ua/>
11. СловоUA – http://slovoua.com/culture_of_worlds
12. Словопедія. Неправильно – правильно. Волощак – <http://slovopedia.org.ua/28/53392-0.html>
13. Словопедія. Стилїстичні терміни – <http://slovopedia.org.ua/37/53392-0.html>
14. LLAS Centre for Languages, Linguistics and Area Studies – <https://www.llas.ac.uk/resources/gpg/2755>
15. PALA Poetics and Linguistics Association – www.pala.ac.uk
16. Zanza – <https://zanza.tv/magyar-nyelv/stilisztikai-alapismeretek?fbclid=IwAR3gdQ2PzbT2Fww9KYET9EMI8ehnwUstdiguaU8xJY3YXfD1zPygmi09Qr8>